

Verkko-HOJKS yksilöllistetyn opetuksen suunnittelun tueksi

Onko erityistä tukea tarvitsevan oppilaan osaamisesta ja taidoista kerätty tieto helposti saatavilla?

Edistävätkö HOJKS-kokoukset oppimisen kannalta tärkeän tiedon jakamista, tavoitteiden asettelua ja oppimisympäristöjen suunnittelua?

Näihin haasteisiin pyrkii vastaamaan peruskoulun yksilöllistetyn opetuksen suunnitteluun tarkoitettu Verkko-HOJKS. Tietokoneohjelma on internetissä toimiva työkalu, joka helpottaa opettajan työtä, mutta palvelee myös muita oppilaan kanssa työskenteleviä ammattilaisia sekä huoltajia. Elokuussa Kasvatuksen ja opetuksen kongressissa Jyväskylässä esitelty Verkko-HOJKS syntyi Kehitysvammaliitossa tehdyn kehittäytön tuloksena.

Verkko-HOJKSin sisältöä ja toimintaa on peilattu muun muassa perusopetuksen uusiin linjauksiin oppilaalle annettavasta kolmiportaisesta tuesta. Ohjelman ytimen muodostaa kuitenkin oppiaineen pedagoginen suunnittelu, jossa on mahdollista huomioida oppimisen pienetkin askeleet. Kaikkien oppiaineiden sisällöt 1.–9. luokille on purettu opetussuunnitelman perusteista valmiiksi omiksi lauseikseen, joihin vastuopettaja määrittelee huoltajan kanssa oppilaalle sovittavat tavoitteet. Myös opittavien taitojen tavoitteet ovat valmiina asteikkona, joten käyttäjän ei tarvitse kirjaamisvaiheessa ”keksiä pyörää aina uudestaan”.

Verkko-HOJKSin käyttö alkaa perinteisellä huoltajan kanssa pidettävällä HOJKS-kokouksella, josta tehdään ohjelman avulla arkistoitava ja tulostettava versio. Siihen kirjataan oppiaine-suunnittelun lisäksi mm. oppilaan taustatiedot, eri taitoja, oppimisympäristössä huomioitavia asioita sekä arvioinnin muotoja. Arkistoitu versio toimii jatkossa pohjana työskentelyversiolle, joka päivittyy koko ajan kouluvuoden kuluessa.

Yhtenäistää käsitystä oppilaasta

Oppiaineisiin liittyvän yksityiskohtaisen suunnittelun lisäksi Verkko-HOJKSissa on panostettu siihen, että se luo tavan yhtenäistää eri tahojen käsityksiä oppilaan oppimisesta ja hänen tarvitsemastaan tuesta. Huoltaja voi seurata verkko-yhteyden avulla, miten opettaja ja muut koulun ammattilaiset arvioivat erityistä tukea tarvitsevan oppilaan edistymistä tavoitteiden suuntaan. Vastavasti huoltaja itse voi Verkko-HOJKSissa antaa kodin näkökulmasta palautetta lapsensa oppimisesta ilman, että tarvitaan aina erillistä kokousta. Opettajan ja huoltajan lisäksi myös muut oppilaan kanssa työskentelevät voivat lukea tai kommentoida oppilaan HOJKSia.

Verkko-HOJKS on suojattu SSL-tekniikalla. Käyttäjät saavat salattuun nettiyhteyteen eri tason oikeuksia sen mukaan, mitä huoltajan kanssa sovitaan. Pääkäyttäjänä toimii yleensä rehtori, joka antaa käyttäjätunnukset muille.

Uuden palvelun pohjana on käytetty vaikeavammaisten opetukseen suunniteltua verkkopohjaista HOJKS-ohjelmaa, joka kehitettiin Kehitysvammaliiton Oppimateriaalikeskuksessa vuonna 2007. Nyt päivänvalon nähneen Verkko-HOJKSin tarjoaa liiton omistama FAIDD Solutions Oy, joka on vastannut työkalun teknisestä ja pedagogisesta kehittelystä.

Kuinka ohjelma toimii käytännössä?

HOJKS-työkalu toimii internetissä salatussa yhteydessä. Ohjelma sisältää osiot, joissa täytetään HOJKS:ia, luodaan käyttäjätunnuksia ja tulostetaan tarvittavia tulosteita.

Oppilaan huoltajien kanssa sovitaan, kenelle asianosaisille annetaan henkilökohtaiset tunnuksset. Pääkäyttäjä (opettaja) nimeää oppilaan oman HOJKS-lomakkeen sekä luo tunnuksset kommentoija- ja lukijaoikeuksien haltijoille.

Sähköisen HOJKS:in päivittäminen on helppoa pitkin lukuvuotta

Pääkäyttäjillä ja kommentoijilla on mahdollisuus dokumentoida edistymistä sähköiseen HOJKS:iin vaikka osio kerrallaan pitkin lukuvuotta. Työprosessi osallistaa oppilaan kanssa työskentelevät jakamaan ja yhtenäistämään sen hetkisen tietämyksensä oppilaan osaamisesta. HOJKS-työkalu toimii myös kodin ja koulun välisen yhteistyön selkiyttäjänä eri toimintaympäristöissä.

Piirros: Jussi

